

מכללת הרצוג -
גוש עציון
ליד ישיבת הר עציון

זכרון צורים
נסף זאז
איכא שלי
נצבוג
מישח ארוץ אגו
שירה
הגפסן זלצה
זואי הרוא
הליפון

הסיפור שלי.
הסיפור שלי.

החוג לספרות במכללת הרצוג - גוש עציון

מליקורי האוג
זלעג הלימוזים גלע"ז

הומור בספרות
ד"ר אסתר הורביץ

נשיות ואימהות בספרות העברית
סיון הר-שפי

מסע בספרות העולמית
ד"ר תמר ורדיגר

שירת ר' יהודה הלוי לאור חייו
אריאל זינדר

מנבכי היער למסחרי המטריקס
ד"ר עידו חברוני

סיפורי ר' נחמן והגותו
ד"ר צבי מרק

חברה ומשפחה
בספרות העברית החדשה
ד"ר רחלי עופר

שירת לאה גולדברג
פרופ' חמוטל בר-יוסף

סדנת כתיבה יוצרת
סיון וד"ר אבישר הר-שפי

מלגות גבוהות למצטיינים בחוגים:
לשון עברית, ספרות עברית ולימודי א"י

תכנית הלימודים לגברים ולנשים,
בקמפוסים נפרדים

הסעות מכל רחבי הארץ

הופיע גיליון עמך ה'

יצירות שיר ופרוזה -
החוג לספרות
במכללת הרצוג

החזר שכר לימוד
לשנה א'
לבוגרי/ות שירות

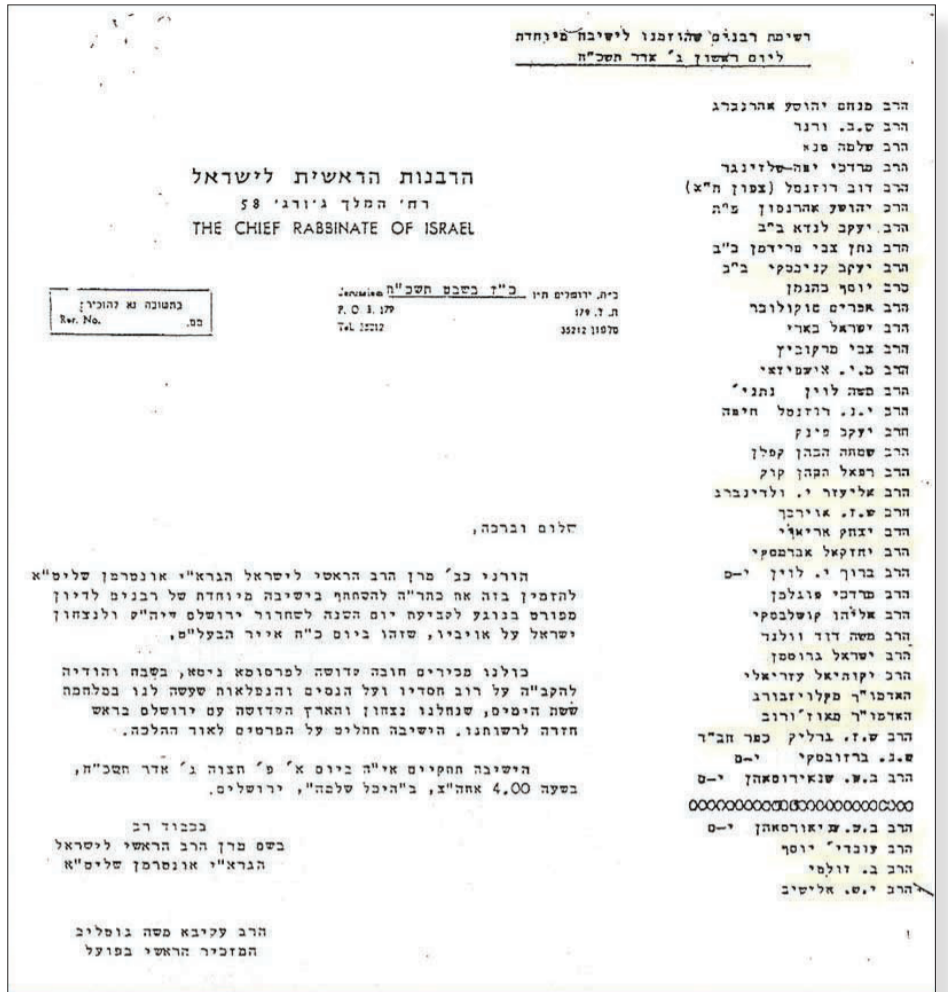
בכפוף לתקנות
הקרן לחיללים משוחררים

אפרטימ ווהרלמיה:

טל' - 02-9937333

herzog@herzog.ac.il

חפשו אותנו בפייסבוק

"כולנו מכירים חובה קדושה לפרסומא ניסא". הזמנה שנשלחה לרבנים בשבת תשכ"ח, לקראת יום השנה לשחרור העיר. רשימת השמות מעניינת

הרב א' שפירא והרב מ' אליהו, לציבור הרחב להשתתף בתפילת הוודיה ליד הכותל המערבי, והוסיפו: "אין לשנות מהנהוג בבתי הכנסת שנה בשנה, ויש לומר לפני תפילת ערבית מזמורי תהילים צז, צח, קז (כמו בליל יום העצמאות. ש"כ), קכב. לאחר תפילת מעריב יש לומר בציבור 'שיר המעלות בשבוע ה' ציון' ולשנה הבאה בירושלים הבנויה". כנראה שהם הרגישו, כפי שחשו רבים, שלא ניתן להתפלל תפילת ערבית ביום זה כביום חול רגיל, אלא יש לפתוח את תפילות היום בפרקי הוודיה, מה עוד שתפילת ערבית ביום העצמאות חגיגית במיוחד.

קבלה חלקית

למרות כל הנ"ל, היו בציבור הדתי שהתנגדו לקביעת הרבנות הראשית את כ"ח באייר כיום הוודיה, מהסיבות הבאות: א. ביום זה היה ניצחון צבאי גרידא ובו נפלו חללים יותר מכל יום אחר במלחמה, ולא הייתה כאן 'יציאה מעבודות לחירות' כמו בה' באייר תש"ח. ב. החג לא נועד לכל העם אלא רק לציבור הדתי, שישתגר בתוך עצמו עוד יותר, ולכן טוב לצרף את הוודיה ליום העצמאות. גם בין רבני הקהילות בחוץ לארץ לא הייתה תמימות דעים ביחס להחלטת הרבנות הראשית לומר ביום זה הלל בברכה.

סוף דבר, כ"ח באייר - יום המסמל את הניצחון המזוהר במלחמת ששת הימים - נחוג עד עצם היום הזה, אך לא על ידי כל שדרות העם ולא בכל חלקי הארץ, כמו יום העצמאות. אם הרבנות הראשית הייתה קובעת את "יום ירושלים" ואת סדר תפילות הוודיה מיד אחרי הניצחון הגדול, בעוד ההתלהבות האדירה ורגשי הוודיה היו בעיצומם, ייתכן שהוא היה מתקבל גם על ידי חלק מהציבור החרדי - שהיה מזהה יום זה עם הכותל המערבי ולא עם המדינה והציונות. מנגד, ראוי לציין שהרבנות הראשית למדה חלקית את הלקחים מאופן קבלת ההחלטות ביום העצמאות - סדר התפילה הקצר התקבל בציבור הרחב בוויכוחים מועטים, אם כי היו שהוסיפו עליו.

יש לציין שלמעשה, בבתי כנסת רבים, אפילו של הציבור הדתי-לאומי, "יום ירושלים" כמעט ולא מורגש. "יום ירושלים", כשמו כן הוא, מורגש היטב אך בירושלים, שבה מתקיימים תפילה ועצרת הוודיה ליד הכותל המערבי בהשתתפות הרבנים הראשיים ואישי ציבור, סיורים בעקבות לוחמים ו"ריקודי דגלים" ברחובות העיר שבהם משתתף בעיקר הציבור הדתי-לאומי.

בקשר למה שפורסם על ידי לברך "שהחיינו" והלל בברכה, שלא הוחלט על כך כלל ברבנות הראשית". נוסח זה הופץ כחומר על ידי ה"איחוד", וכל רב בית-כנסת עשה כהכנתו.

רבים שאלו גם תמוה: מדוע ב"יום ירושלים" קבעה הרבנות הראשית לומר הלל בברכה, ואילו לגבי "אחיו הבכור", יום העצמאות, היא השאירה את החלטתה המקורית - לומר הלל ללא ברכה? הרב אונטרמן נימק זאת כך: אמנם ליום העצמאות יש עליונות, כיום הקמת המדינה המהווה בסיס לכל ההישגים, אך לגבי הלל בברכה יש עדיפות ל"יום ירושלים", שבו נראו נסים גלויים, לעומת מלחמת השחרור שבה אמנם היו נסים, אך הם היו מעורפלים בערפל של טבעיות. לא כולם קיבלו נימוק זה. היו שסברו ודרשו לשנות החלטה זו, והיו ששינו בפועל נגד דעתה של הרבנות הראשית ואמרו הלל בברכה גם ביום העצמאות.

הוספות מאוחרות

מעט חידושים נוספו עם השנים למנהגי יום ירושלים. לקראת "יום ירושלים" תשמ"ב (1982), פרסם הרב גורן בשם הרבנות הראשית את סדר התפילות הבא: בתפילת ערבית - חצי הלל ללא ברכה; בתפילת שחרית - הלל שלם בברכה, ואין אומרים "תחנון". הרב גורן עצמו סבר שאמנם ביום העצמאות יש לומר הלל בברכה, אך ביום ירושלים יש לאמרו ללא ברכה, מהנימוק הבא: במלחמת ששת הימים אומנם היה ניצחון גדול המהווה הישג רוחני גדול, אך לא היה נס פיזי של הצלה "ממוות לחיים", היות ועם ישראל לא היה נתון בסכנת השמדה. במלחמת השחרור, לעומת זאת, הייתה הצלה של ממות לחיים, שכן כל מה שהתרחש בארץ, כקיבוץ גלויות והתרחבות גבולות הארץ, הכול הוא פועל יוצא מהקמת המדינה. בנוסף, לדעתו במקרה ש"יום ירושלים" חל ביום שישי או בשבת - את תפילת הוודיה יש לומר בו ביום, ואת החגיגות יש להקדים ליום חמישי: א. כדי למנוע חילול שבת. ב. כך יישאר יום הוודיה בחודש אייר ולא יידחה לראש חודש סיון, וזאת על פי הראשונים הסוברים: יום טוב שנקבע על ידי הציבור, אם הוא חל בשבת ויש בקיומו חשש לחילול שבת - מקדימים אותו ולא מאחרים. ואכן אלו היו ההוראות שלו, בשם הרבנות הראשית, בשנת תשל"ו (1976), כאשר "יום ירושלים" חל ביום שישי.

על חידוש נוסף ניתן ללמוד מהודעה שהתפרסמה בשנת תשמ"ט (1989), שבה קראו הרבנים הראשיים,